

Object in de kijker

RELIKWIEËN VAN RELINDIS

Met "Object in de kijker" willen de Musea Maaseik de aandacht van de toeschouwer vestigen op voorwerpen uit hun collectie die bezoekers zelf bijzonder vinden. Wat spreekt je aan in een specifiek voorwerp? Waarom "intrigeert" het je? Zijn het de kleuren of de vorm die je aanspreken? Of eerder waarvoor het voorwerp dient? Of heeft het misschien een bijzondere uitstraling?

Op deze manier kan een gewone bezoeker ook schijnbaar onopvallende dingen, die wel eens over het hoofd worden gezien, in de kijker plaatsen. Elke drie maanden kiest weer een andere bezoeker een nieuw voorwerp uit. Dus waag zelf je kans, of laat je verrassen!

Dit najaar staan de relikwieën van Relindis in de kijker.

Mevr. Relinde Tax- Snelder uit Utrecht (NL) koos als object de relikwieën van Relindis in het Regionaal Archeologisch Museum. "Ik vind de reliquien (sic) van Relindis heel mooi, zij is een heilige van deze streek. Daarnaast is ze mijn naamgenoot en vandaar mijn interesse in haar".

Deze relikwieën hebben in de vorige eeuwen een héél bijzonder parcours afgelegd om uiteindelijk terug naar Maaseik te komen. De relieken van Harlindis en Relindis werden in 1652 en 1660 opgeborgen in twee houten reliekkasten, vervaardigd in opdracht van De Borman-Puytlinck en de gebroeders Croll uit Wurfeld. In 1930 werden de kisten geopend om enkele relieken van de heilige Relindis te verwijderen.

In het jaar 1930 kwam namelijk één van de zusters van de Reinildastichting op bezoek naar Maaseik en uitte een bijzondere wens: "Begrijpelijkwijjs kwam bij ons, leden der Reinildastichting, den wensch op, een relikwie van onze H. Patrones te bezitten. Z.D.H. Mgr. J.D.J. Aengenent is nu zoo goed geweest ons hierin te verblijden, en zo heeft op zijn verzoek Z.D.H. Mgr. L.Kerkhofs, bisschop van Luik, via den Hoog Eerw. Heer Deken van Maaseyk en den ZeerEerw. Heer Pastoor ons twee zeer kostbare relikwieën uit Maaseik doen geworden."

Derelieken van Harlindis en Relindis werden zo geschonken door de heer deken van Maaseik E.H. Marcellus Spitz (deken van 1928 tot 1950) aan de zusters van de Reinildastichting of de Vrouwen van Bethanië (NL).

Deze relikwieën bestonden uit een voorhoofdsbeen en een kleiner stuk been dat verdeeld werd in vieren, zodat elk Reinildahuis of Huis van Bethanië (NL) een relikwie van de patrones zou bezitten. Tevens werden deze relikwieën toen in een passende zilveren reliekhouders geplaatst. En op 2 juli L.L. bracht

de ZeerEerw. Heer secretaris van het bisdom, de vijf relikwieën van St.-Reinilda, omsloten door een kostbaar zilveren schrijn. "Zo kan de Heilige St. Reinilda het werk beschermen, dat in de naar haar genoemde huizen wordt verricht". (Uit De Tijd; zaterdag 16 augustus 1930)

Maar in 1996 schonken dit klooster en de congregatie van de Vrouwen van Bethanië de relikwieën terug aan de Musea Maaseik. Het moederhuis van Bethanië was ondertussen verkocht en ook verscheidene oudere zusters waren overleden. Zo kwamen deze relikwieën weer terug naar hun oorspronkelijk grondgebied.

De reliekhouders werden op 24 augustus 2016, samen met twee armreliëken en de twee grote reliekkisten van Harlindis en Relindis geopend. De resten van de twee heiligen werden antropologisch onderzocht door Caroline Polet en er werden stalen afgenomen door het KIK-IRPA, o.l.v. Mark Van Strydonck, om een radiokoolstofdatering te kunnen uitvoeren op deze botten. De resultaten van dit uitgebreide onderzoek zullen bekend gemaakt worden op 27 oktober 2016 op het congres 'Relics @ the lab' en via de facebookpagina en Blog van de Musea Maaseik.

U kan deze mooie relikwieën van Relindis en de grote reliekkisten momenteel bewonderen

in de Kerk Schatten van Maaseik. Tevens bezit de kerk schat van de St-Catharinakerk o.a. prachtige beelden, armreliëkhouders in hout en schrijnen van de H.H. Harlindis en Relindis waarvan enkele artefacten afkomstig zijn uit het vroegere klooster

van Aldeneik. In de tweede helft van de 16de eeuw werd Aldeneik namelijk geteisterd door oorlogsprikelen waardoor het kapittel van kanunniken van "Alden"-Eyck zich in 1571 binnen de versterkte stad "Maas"-Eyck vestigde. Tevens namen ze ook de relikwieën van Aldeneik mee naar dit veiligere oord.

In de middenbeuk van de kapittelkerk van Aldeneik werd ook een reeks prachtige muurschilderingen aangebracht (13e E) o.a. met de voorstelling van Harlindis en Relindis. En eens in de 25 jaar vindt de H.H. Harlindis- en Relindisomweg plaats. De volgende staat in 2022 te gebeuren.

Lange tijd dacht men dat ook de mooie Codex Eyckensis - het oudste evangelieboek van de Benelux - van de hand van deze twee heilige dames zou zijn. Dit is jammer genoeg echt maar een legende. In de tekst zelf staat immers dat hij door een man, waarschijnlijk te Echternach, is geschreven. Dit uitzonderlijk waardevolle evangelieboek wordt trouwens momenteel wetenschappelijk onderzocht.

Aan de heiligen Harlindis en Relindis is trouwens een mooie legende verbonden. Wenst u iets meer te weten over Harlindis en Relindis, of over het rozenwonder van Aldeneik?

Object in de kijker

RELIKWIEËN VAN RELINDIS

Aan de heiligen Harlindis en Relindis is trouwens een mooie legende verbonden. Wenst u iets meer te weten over Harlindis en Relindis, of over het rozenwonder van Aldeneik?

We schrijven de vroege middeleeuwen en de directe periode rond 750, de tijd van de Karolingers en Karel de Grote.

Wie was nu deze Relindis?

Adelhard en zijn vrouw Grinuara, de ouders van Harlindis en Relindis, waren van aanzienlijke afkomst. Grinuara liet haar beide dochttertjes Harlindis en Relindis door voedsters grootbrengen, in hoge kringen toen niet ongebruikelijk. Toen de meisjes jonge vrouwen waren geworden, werden ze naar een abdij gestuurd om er hun intellectuele en godsdienstige opvoeding te krijgen. Op het programma stonden schrijven en schilderen, de geloofsleer, het koorgebed, ... Bovendien leerden ze spinnen, weven, ontwerpen en naaien. Zelfs het aanbrengen van gouddraad en parels op zijde kwam aan bod. Toen beide dochters terugkeerden, woonden ze eerst als "gesluisierden" bij hun ouders. Ze waren dus kloosterlingen en gebonden door geloften. Geruime tijd later besloten de ouders om een klooster te bouwen op hun grond. De stichters kozen daarvoor een plaats in een eikenbos met een bron en dichtbij de Maas, in het huidige Aldeneik. Het klooster werd gebouwd en zelfs Harlindis en Relindis hielpen mee met het sjouwen van zand en keien.

Het verhaal van het rozenwonder

In onwetendheid en tegen de wil van hun vader gingen Harlindis en Relindis, onder het mom van te bidden, naar de Maas en droegen zij in hun schort maaskeien voor de bouw van het klooster. Toen hun vader hen op een dag ontmoette en hen daarover ondervroeg vertelden ze dat ze rozen in hun schort droegen. En wonderwel waren op datzelfde moment de keien in rozen veranderd. Dit zou gebeurd zijn op de plaats die nu in Aldeneik nog steeds het Leugenbrugje heet.

Het verhaal van het klooster Eycke

Overal in Europa worden in deze periode

kloosters en kerken gesticht. Het klooster en de kerk van Aldeneik werden opgetrokken in hout. Alleen de fundamenteën waren van steen. Na de voltooiing namen beide maagden er hun intrek en verzamelden ze een twaalfstal vrouwen rond zich die ook naar een godgewijd kloosterbestaan verlangden. Harlindis en Relindis zijn de eerste abdisen van dit klooster. Zo zou Harlindis als eerste abdis door Willibrord gewijd zijn en Relindis zou na 739 en na de dood van Harlindis door Bonifatius gewijd zijn. Deze abdij Eycke wordt voor het eerst rond 830 in geschriften vermeld. Pas in de tweede helft van de 9de eeuw wordt het houten klooster vervangen door een stenen gebouw.

(Uit: Maaseik, ontstaan en groei van een grensstad, Stadsbestuur Maaseik)

Musea Maaseik

Markt 45, 3680 Maaseik
Tel. +32 (0)89 56 68 90
E-mail: musea@maaseik.be
www.museamaaseik.be

